

Preskription av skuld

Konsumentfordringar

Konsumentfordringar, en skuld som gäller en privatpersons köp av varor eller tjänster för eget bruk, avskrivs (preskriberas) efter tre år enligt preskriptionslagen. Därför bör kvitton sparas i tre år. Den tiden kan förlängas om ett nytt krav på skulden kommer in, eller om fordringsägaren begär en ny undersökning av den skuldsattes tillgångar.

Banklån och löpande skuldebrev

Löpande skuldebrev, exempelvis vanliga banklån, preskriberas efter tio år. Men i praktiken förlängs den tiden alltid, låntagaren har kvar skulden resten av livet.

Hyresskulder

Hyresskuld som avser en hyreslägenhet som hyresgästen lämnat/flyttat ifrån, preskriberas efter två år. Avbrott kan endast ske genom följande åtgärder: Stämningsansökan, ansökan om lagsökning eller betalningsföreläggande eller ansökan till hyresnämnd.

Skulder till staten

Statliga skulder preskriberas vanligen efter fem år, om den skuldsatte fortfarande inte kan betala. Men kronofogden kan begära att tiden förlängs.

I preskriptionslagen ges allmänna bestämmelser om preskription. Den allmänna preskriptionstiden är 10 år. För konsumentfordringar dock tre år. Tiden räknas från fordrans uppkomst.

Lagens bestämmelser gäller om inte annat är föreskrivet.

Enligt många lagar gäller speciella preskriptionstider. T ex för trafikskadeersättning, produktansvar, lönefordringar, hyresfordringar m fl.

Preskriptionstid

2 § En fordran preskriberas tio år efter tillkomsten, om inte preskriptionen avbryts dessförinnan.

-Preskriptionstiden är dock tre år för fordran mot en konsument, om fordringen avser en vara, tjänst eller annan nytthet som en näringsidkare i sin yrkesmässiga verksamhet har tillhandahållit konsumenten för huvudsakligen enskilt bruk. Detsamma gäller fordran mot den som har gått i borgen för betalningen av en sådan fordran. Den treåriga preskriptionstiden gäller dock inte fordringar som grundar sig på löpande skuldebrev.

-För fordran på pension räknas preskriptionstiden från den dag fordringen tidigast kan göras gällande.

4 § En regressfordran som har uppkommit genom att någon har betalt en skuld, för vilken flera är ansvariga, preskriberas tidigast ett år efter betalningen av huvudfordringen.

Preskriptionsavbrott

5 § Preskription avbryts genom att

-1. gäldenären utfäster betalning, erlägger ränta eller amortering eller erkänner fordringen på annat sätt gentemot borgenären,

-2. gäldenären får ett skriftligt krav eller en skriftlig erinran om fordringen från borgenären eller *Måske delges!*

-3. borgenären väcker talan mot gäldenären eller annars åberopar fordringen gentemot gäldenären vid domstol, hos exekutiv myndighet eller i skiljeförfarande, konkursförfarande eller förhandling om offentligt ackord.

Verkan av preskriptionsavbrott

6 § Om preskription har avbrutits genom erkännande, krav eller erinran, löper en ny preskriptionstid enligt 2 § från dagen för avbrottet.

7 § Om preskription har avbrutits genom att talan har väckts eller genom att fordringen annars har åberopats enligt 5 § 3, löper en ny preskriptionstid enligt 2 § från den dag dom eller slutligt beslut meddelas eller det rättsliga förfarandet avslutas på annat sätt. Fullföljs talan eller återupptas förfarandet av någon annan anledning före den nya preskriptionstidens utgång, avbryts preskriptionen, varefter ny tid räknas från den dag det återupptagna förfarandet avslutas.

-Avslutas det rättsliga förfarandet utan att gäldenären har delgivits eller på annat sätt underrättats om borgenärens framställning, beräknas dock preskriptionstiden som om något avbrott inte hade skett. Fordringen preskriberas likväl tidigast ett år efter det att förfarandet avslutas.

-Preskriptionstiden kan inte förlängas enligt andra stycket andra meningen mer än en gång.

Innebörden av preskription

8 § Preskription innebär att borgenären förlorar rätten att kräva ut sin fordran.

-Preskription av en huvudfordran omfattar även fordran på ränta och annan tilläggsförpliktelse samt fordran på grund av borgen.

3 § En fordran på skadestånd i anledning av brott preskriberas ej före utgången av tiden för åtalspreskription, om inte frågan om ansvar för brottet har avgjorts dessförinnan. Har så skett, preskriberas fordringen ett år efter den dag dom eller slutligt beslut meddelas, om inte preskriptionstiden går ut senare enligt 2 §.

-Om någon har häktats eller erhållit del av åtal för brott före utgången av tiden för åtalspreskription men ansvarsfrågan inte har avgjorts dessförinnan, preskriberas en fordran på skadestånd i anledning av brottet tidigast ett år efter den dag dom eller slutligt beslut meddelas.

35 Kap Om bortfallande av påföljd

1 § Påföljd må ej ådömas, med mindre den misstänkte häktats eller erhållit del av åtal för brottet inom

1. två år, om å brottet ej kan följa svårare straff än fängelse i ett år,
2. fem år, om svåraste straffet är högre men icke över fängelse i två år,
3. tio år, om svåraste straffet är högre men icke över fängelse i åtta år,
4. femton år, om svåraste straffet är fängelse på viss tid över åtta år,
5. tjugofem år, om fängelse på livstid kan följa å brottet.

Innefattar en handling flera brott, må utan hinder av vad nu sagts påföljd ådömas för alla brotten, så länge påföljd kan ådömas för något av dem.